

ضمان داروساز

در فقه و حقوق ایران

عبدالله اسدی

مرتضی برزگر

سرشناسه: اسدی، عبدالله، ۱۳۷۰-
 عنوان و نام پدیدآور: ضمان داروساز در فقه و حقوق ایران / مرتضی برزگر.
 مشخصات نشر: تهران: نشر رزا، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری: ۱۱۹ ص. م. س. ۵/۱۴×۵/۲۱
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۴۲-۲۹-۶
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: کتابنامه: ص. ۸۹-۱۱۷.
 موضوع: داروسازی قوانین و مقررات ایران
 Pharmacy -- Law and legislation -- Iran
 Drugs -- Law and legislation -- Iran
 شناسه افزوده: برزگر، مرتضی، ۱۳۶۹-
 رده بندی کنگره: ۳۰۹۰KMII
 رده بندی دیویی: ۴۴۴/۳۴۳۰۲۶۳
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۲۳۲۴۸

ضمان داروساز در فقه و حقوق ایران

مؤلفان: عبدالله اسدی - مرتضی برزگر

ناشر: نشر رزا

تعداد صفحات: ۱۱۹ صفحه / رقعی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰

قیمت: ۴۲۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۴۲-۲۹-۶

فهرست

مقدمه ۱۱

فصل اول:

مفاهیم و مبانی نظری ۱۵

مفاهیم ۱۷

ضمان ۱۷

تعریف ضمان ۱۷

ضمان در حقوق ایران ۱۹

مسئولیت مدنی ۲۳

مفهوم داروساز ۲۳

مبانی مسئولیت مدنی داروسازان ۲۵

نظریه تقصیر ۲۶

نظریه خطر ۳۳

نظریه مسئولیت محض ۳۴

فصل دوم:

مبانی فقهی، مصادیق و آثار ضمان (مسئولیت مدنی) داروساز ۴۳

مبانی فقهی مسئولیت مدنی داروساز ۴۵

قاعده اتلاف ۴۵

قاعده لاضرر ۴۹

- ۵۰..... قاعده تسبیب
- ۶۵..... مصادیق مسوولیت داروساز
- ۶۵..... عیب دارو
- ۶۶..... عدم ارائه اطلاعات لازم در خصوص دارو
- ۶۷..... تصرف داروساز در نسخه پزشک
- ۷۱..... تقصیر در شناخت علمی دارو و یا میزان مصرف دارو

فصل سوم:

- ۷۷..... منابع حقوقی و فواید مسوولیت مدنی داروساز
- ۷۹..... منابع حقوقی مسوولیت مدنی داروساز
- ۸۰..... قانون مسوولیت مدنی
- ۸۱..... قانون حمایت از حقوق مصرف کنندگان
- قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و
- آشامیدنی الحاقی ۱۳۶۷..... ۸۴
- قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی..... ۸۵
- خسارت ناشی از مسوولیت داروساز..... ۸۷
- فواید نظام مسوولیت مدنی..... ۸۸
- بازدارندگی..... ۸۹
- جبران خسارات زیان دیدگان..... ۹۰
- نتیجه گیری..... ۹۱
- منابع..... ۹۱

مقدمه

بحث ضمان داروساز از موضوعات مهمی است که کمتر به آن پرداخته شده . این در حالی است که دارو با سلامت افراد جامعه مرتبط بوده و تاثیر مهمی بر سلامت افراد جامعه دارد. هرگونه مشکل و یا اشتباه در خصوص کیفیت و سلامت دارویی تواند به فاجعه ای جبران ناپذیر ختم شود. با توجه به اهمیت دارو در سلامت افراد جامعه در کتاب حاضر به بررسی این سوال اساسی و مهم پرداخته شده که مبنای ضمان داروساز در صورت ایراد ضرر در فقه امامیه چیست ؟ داروساز به عنوان مسئول فنی در داروخانه و ضامن جبران ضرر وارده به بیماران است. اتلاف و غصب، بیشتر در پی هدف جبران خسارت و حمایت از حقوق زیان دیده. مسئولیت حرفه ای شامل مسئولیت ناشی از نسخه پیچی و فرایندهای مرتبط با تهیه، توزیع و تحویل دارو به بیماران طبق مقررات و ضوابط بهداشتی و درمانی می شود. حضور در داروخانه، توجه به اصالت داروها، توانایی در ترکیب داروها، بررسی عوارض، تداخل دارویی و دادن

مشاوره به پزشکان و بیماران، ارائه کالاهای بهداشتی و درمانی مانند انواع لنزها، پروتزها از دیگر موارد مسوولیت آن‌ها به شمار می‌آید. آنچه ملاک اصلی و شرط اساسی مسوولیت است، استناد خسارت وارده به فعل شخص و عنصر خطا به عنوان شرط اصلی مسوولیت مطرح است، ولی در مواد مختلف قانون مدنی و قانون مجازات اسلامی، مسوولیت ناشی از تسبیب موکول به اثبات تقصیر از ناحیه مسبب شده و عدم تقصیر از موارد رفع مسوولیت معرفی شده است.

از منظر فقه و حقوق هیچ کس حق ندارد سلامتی و زندگی دیگران را به خطر اندازد. بنابراین باید فرد احتیاط کرده و از مقررات شغلی خود عدول ننماید، به محض اینکه حقی از بین رفت و زیانی وارد شد، عامل زیان باید آن را جبران نماید، احتیاط بیماران با داروخانه به جهت تهیه داروها و لوازم بهداشتی و غیره مسوولیتی را بر عهده داروساز به عنوان مسوول فنی داروخانه می‌گذارد.

با توجه به مطالب فوق به طور کلی وظایفی به عهده داروساز می‌باشد که از جمله آنها تحویل داروی سالم، بررسی عدم تداخل دارو، ارائه دستور مصرف صحیح دارو به بیمار، مشاوره صحیح، ترکیب و ارائه صحیح داروهای ساختنی به بیمار و نظارت بر اجرای فعالیت افراد نسخه پیچ و غیره (نژاد مغویه ۱۳۹۴: ۱۴).

بنابراین ماده اول قانون مسوولیت مدنی مقرر می‌دارد هرکس بدون مجوز قانونی، عمداً یا در نتیجه بی احتیاطی به جان یا سلامتی یا مال یا آزادی یا شهرت تجارتنی لطمه‌ای وارد نماید که موجب ضرر مادی یا

معنوی دیگری شود مسوول جبران خسارت ناشی از عمل خود میباشد و براساس ماده ۲ قانون مربوط به مقررات به امور پزشکی و دارویی، امور فنی داروخانه ها باید به وسیله مسوول داروخانه یا پزشک داروساز کنترل شود و براساس ماده ۱ همین قانون ایجاد هر نوع موسسه پزشکی نظیر داروخانه می بایست با اجازه و اخذ پروانه مخصوص از وزارت بهداشت و درمان باشد (همان: ۱۰).